

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora
Program za monitoring i analitiku

Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore

Amandmani na nacрте podzakonskih akata koje je sačinila Državna izborna komisija

10. februar 2016. godine

AMANDMANI NA NACRT PRAVILA O ODREĐIVANJU I UREĐENJU BIRAČKIH MJESTA I O MJERAMA KOJIMA SE OBEZBJEĐUJE TAJNOST GLASANJA

AMANDMAN 1

U tački 1, nakon prve alineje 1, dodaju se nove tri al. 2, 3 i 4 koje glase:

„Biračko mjesto, po pravilu, određuje se za glasanje najmanje 50 lica. Biračko mjesto ne može se odrediti za glasanje više od 1000 lica.

Za prve sledeće izbore koji se održavaju na državnom nivou (predsjedničke ili parlamentarne) nadležna izborna komisija mora odrediti najmanje 50% biračkih mjesta koja u potpunosti ispunjavaju standarde pristupačnosti za lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom, u skladu sa propisima iz oblasti uređenja prostora i izgradnje objekata.

Za svake sledeće, lokalne ili izborne na državnom nivou procenat biračkih mjesta u potpunosti pristupačnih za osobe sa invaliditetom mora se uvećati za po 10%, kako bi se obezbijedilo da na kraju sva biračka mjesta ispunjavaju standarde pristupačnosti, u skladu sa propisima iz oblasti uređenja prostora i izgradnje objekata.“

Obrazloženje

Zakon o izboru odbornika i poslanika daje jasniju i precizniju formulaciju u odnosu na predloženi podzakonski akt, iako bi trebalo da bude suprotno. Iz tog razloga, predlažemo dopunu tačke 1 ovih Pravila na način da se ograniči mogućnost uspostavljanja biračkih mjesta sa manje od 50 glasača, te preuzimamo zakonsku odredbu koja kaže da, ni u kom slučaju, neko biračko mjesto može biti predviđeno za glasanje preko 1000 glasača.

Smanjenje broja najmanjih biračkih mjesta dovelo bi do racionalizacije izbornog procesa, olakšalo tehničku podršku koju je potrebno pružiti na biračkom mjestu, posebno u slučaju problema sa elektronskom identifikacijom, ali i omogućilo bolju kontrolu i nadzor od strane svih učesnika izbornog procesa. Imajući u vidu da se predlaže da se, po pravilu, biračka mjesta ne mogu odrediti ako na njima glasa manje od 50 lica, ostavlja se mogućnost da se takvo biračko mjesto odredi u situacijama kada je to stvarno opravdano.

Takođe, amandmanom se predlaže da za prve sledeće izbore koji se održavaju na državnom nivou (predsjedničke ili parlamentarne) izborna komisija mora odrediti/obezbijediti najmanje 50% biračkih mjesta koja su u potpunosti pristupačna osobama sa invaliditetom, kako bi se i suštinski počelo sa ispunjavanjem ove ustavne, zakonske i konvencijske obaveze prema licima sa invaliditetom. Takođe, amandman predviđa da se za svake sledeće, lokalne ili izborne na državnom nivou procenat biračkih mjesta u potpunosti pristupačnih za osobe sa invaliditetom mora uvećati za po 10%, kako bi se obezbijedilo da na kraju sva biračka mjesta budu u potpunosti pristupačna osobama sa invaliditetom u skladu sa propisima iz oblasti uređenja prostora i izgradnje objekata.

AMANDMAN 2

U tački 2, alineja 2 mijenja se i glasi:

„Biračko mjesto se ne može odrediti u objektu u kojem se nalazi sjedište, izborni štab ili druga prostorija koju koristi politički subjekt ili izborna lista.“

Objasloženje

Definicija da se biračko mjesto ne može odrediti u objektu u kojem se nalaze sjedište ili štab političke partije nije dovoljno široka. Naime, političke partije pored sjedišta ili štaba imaju i druge prostorije koje koriste (mjesni odbori, opštinski odbori i sl.) pa je potrebno ograničenje proširiti, kako bi se sve takve prostorije obuhvatile.

Sa druge strane, potrebno je propisati i da se glasanje ne može održati ni u objektu koji koriste politički subjekti, a ne samo partije, jer u izbornom procesu učestvuju i grupe građana koje nemaju formalno-pravni status političke partije. Takođe, ograničenje se treba proširiti i na prostorije koje koriste izborne liste, koje mogu biti koalicije više političkih subjekata, koje, kao takve, nisu pravno lice, a koje često znaju uzeti dodatne prostorije.

AMANDMAN 3

U tački 3, nakon alineje 2, dodaju se nove al. 3 i 4 koje glase:

„Opštinska izborna komisija i birački odbor prilikom posjete biračkom mjestu posebnu pažnju moraju da obrate na to da li je biračko mjesto adekvatno uređeno sa aspekta obezbjeđenja tajnosti glasanja, da provjere da li je biračko mjesto pokriveno kamerama i drugim sredstvima nadzora i da obezbijede da se ta sredstva isključe prije dana za glasanje i da budu isključena dok traje glasanje, prekriju i vidno označe.

Opštinska izborna komisija i birački odbor prilikom posjete biračkom mjestu dužni su sačiniti zapisnik koji sadrži informacije o svim preduzetim radnjama i mjerama kako bi se osiguralo nesmetano i zakonito odvijanje glasanja na izborni dan.“

Postojeće al. 3 i 4 postaju al. 5 i 6.

Obrazloženje

Potrebno je osigurati tajnost glasanja, posebno na biračkim mjestima gdje postoji video nadzor, što je sve više trend kada su objekti koji se primarno koriste za neke druge namjene u pitanju.

AMANDMAN 4

U tački 5, nakon alineje 1, dodaju se nova dvije al. 2 i 3 koje glase:

„Najmanje jedna paravan-kabina na biračkom mjestu mora imati policu na visini od 0,8 metara kako bi osobe sa invaliditetom mogle samostalno da glasaju.

Svaka prostorija za glasanje mora imati potrebnu opremu, kako bi se glasačka kutija mogla postaviti tako da njena gornja ivica ne prelazi visinu od jednog metra, kako bi se obezbijedilo da osobe sa invaliditetom mogu samostalno da glasaju.“

Obrazloženje

Predloženim amandmanom propisuje se da svako biračko mjesto mora imati makar jednu paravan-kabinu prilagođenu za glasanje osobama sa invaliditetom, kao i neophodnu opremu (postolje ili drugi predmet) kako bi se glasačka kutija mogla podići tako da njena gornja ivica ne prelazi visinu od jednog metra, kako bi i osobe sa invaliditetom kao i osobe bez invaliditeta mogle bez diskriminacije samostalno da glasaju.

AMANDMAN 5

U tački 7, nakon alineje 1, dodaje se nova alineja 2 koja glasi:

„Licima koja prate rad organa za sprovođenje izbora obezbijediće se takva mjesta da u svakom trenutku mogu da vide glasačku kutiju, uređaj za elektronsku indentifikaciju birača i ostali izborni materijal.”

Obrazloženje

Ovim amandmanom se propisuje obaveza biračkim odborima da licima koja su akreditovana za posmatranje izbora moraju obezbijediti takva mjesta u prostoriji za glasanje, da u svakom trenutku mogu da vide glasačku kutiju, uređaj za elektronsku identifikaciju birača ali i ostali izborni materijal.

Izrada ovog dokumenta podržana je kroz projekat: “Poštenu izbore slobodni od korupcije”, koji finansira Evropska unija, posredstvom Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori a implementira ga Mreža za afirmaciju nevladinog sektora (MANS). Mišljenja i stavovi iznijeti u ovom dokumentu ne mogu se ni na koji način smatrati stavovima Evropske unije.